

ANTONÍN KRATOCHVÍL: FOTOESEJE

12. 6. 2020 – 24. 1. 2021

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Staroměstské nám. 13, Praha 1

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 20 hodin

Kurátorka: Pavlína Vogelová

Retrospektivní výstava českého fotografa Antonína Kratochvíla představuje průřez vysoce expresivní, sugestivní fotografickou tvorbou jednoho z nejvýraznějších a nejvýznamnějších světových fotografů sociálního dokumentu a fotožurnalistu o povaze současné lidské společnosti. Působí na emoce, zneklidňuje, transformuje s rafinovanými účinky a přesně dávákuje cílenou rezonanci labyrintu podob lidskosti i její odvrácené tváře.

Fotografie Antonína Kratochvíla akcentují obrazy strádání, zoufalství, odcizení, bolesti, smutku a bídy, stejně tak arogance moci a její důsledky v různých končinách světa. Zpřítomňují historická svědectví zmítajících se novodobých celosvětových sociálních a civilizačních problémů i válečných konfliktů (Afghánistán, Bosna, Filipíny, Haiti, Irák, Rwanda, Zaire). Zachycují tragičnost humanitárních a přírodních katastrof či vyhocené sociální problémy lidské společnosti jako takové (viz epidemie, mizející kultury, devastace krajiny či kriminalita drogových dealerů nebo vhléd do života současné zlaté mládeže v Moskvě apod.).

Originální, osobitý rukopis otiskuje Antonín Kratochvíl taktéž do portrétů celebrit showbusinessu i lidí zcela neznámých, anonymních, představujících jako celek jistou alegorii, která má pro Antonína Kratochvíla specifický význam. Propojením známých osobností, jako jsou například Bill Gates, Willem Dafoe, Keith Richards, Patricia Arquette, Priscilla Presley, David Bowie, Milan Hlavsa, Pavel Landovský, Jean Reno, Bob Dylan, Billy Bob Thornton, Vittorio Storaro, Kyle MacLachlan, Judith Godrèche, Amanda Lear či Debbie Harry, spolu s neznámými tvářemi lidí z rozmanitých prostředí, protnutých různorodými životními peripetemi a zkušenostmi, zrcadlí v souhrnu stav lidské duše v dnešním světě. Tyto fotografie neoslavují konkrétní osoby, hrdiny či celebrity. Antonín Kratochvíl relativizuje krásu a vztahy, aby hledal a nacházel adekvátní vizuální formu pro hlubokou výpověď vnímání člověka jako podstaty bytí, jeho osobního i společenského prostoru a jeho smysluplného životního naplnění.

Antonín Kratochvíl (* 1947, Lovosice, Československo) je český fotožurnalista světového formátu. Po pěti letech exilového protloukání po Evropě (1967–1972), včetně celoživotní lekce z utečeneckého tábora, vězení a francouzských legií, zlidštěné vysněným studiem umění a fotografie na Gerrit Rietveld Art Academy v Amsterdamu, odjel v roce 1972 do Spojených států, aby se posléze coby fotožurnalista a válečný dokumentarista katapultoval do nejvyšších pater světového fotožurnalistu. Zásadní pro jeho fotografickou kariéru bylo vydání knihy *Broken Dream: Twenty Years of War in Eastern Europe*. Jeho fotografie pronikly na stránky prestižních světových časopisů jako např. *Rolling Stone*, *New York Time Magazine*, *Newsweek*, *Mother Jones*, *Smithsonian*, *Condé Nast Travel*, *GEO*, *Playboy*, *Penthouse*, *Vogue*. Je držitelem řady prestižních světových ocenění za přínos fotožurnalistu: Dorothy Lange Prize, Ernst Haas Award, Golden Light Award, Gold Medal for Photography – Society of Publishing Designers New York,

Gold ARC Award for Best Annual Report, Lucie Award nebo World Press Photo. Domácího uznání se Antonínovi Kratochvílovi dostalo oceněním Osobnost české fotografie za rok 2014.

Pavλίna Vogelová

K výstavě vychází obsáhlý katalog Antonín Kratochvíl: Fotoeseje

Pavλίna Vogelová (ed.)

Publikace k retrospektivní výstavě *Antonín Kratochvíl: Fotoeseje* v Galerii hlavního města Prahy představuje průřez vysoce expresivní, sugestivní fotografickou tvorbou jednoho z nejvýraznějších světových reportážních a portrétních fotografů přelomu dvacátého a jednadvacátého století. Výběr z fotografické tvorby Antonína Kratochvíla odráží jeho celoživotní témata vztahu člověka k přírodě, člověka konfliktního, zvráceného válkami i člověka v perspektivách represí i vlastních vizí. Textová část knihy autorů Pavlíny Vogelové a Michaela Perssona je strukturována do dvou částí. Pavλίna Vogelová zasazuje fotografickou tvorbu Antonína Kratochvíla do kontextu palčivých celospolečenských témat současnosti, stejně tak akcentuje hodnotu fotografického záznamu v paralele s prioritou morálního a uměleckého kreditu fotografa. Michael Persson, spolupracující s Antonínem Kratochvílem na předcházejících monografiích *Broken Dream: 20 Years of War in Eastern Europe* (1997), *Vanishing* (2005) nebo *Persona* (2006), ve své eseji *Příteli od přítele* přináší až beletristický vhled na osobní kredit jedinečnosti, skromnosti, empatie a výjimečnosti osobnosti Antonína Kratochvíla, když dává nahlédnout do slastí i strastí fotografické řehole světové úrovně.

Kniha vychází za podpory Martinický palác, a. s.

Kurátorka výstavy: Pavλίna Vogelová

Grafické a architektonické řešení: Filip Skalák

Mediální partneři: Art&Antiques, A2, ArtMap, Český rozhlas, ExpresFM, Flash Art, protisedi.cz, Radio 1, XANTYPA

Vstupné: 120 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti, senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchatová, +420 725 818 721, vrchatova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz

www.facebook.com/ghmp.cz

www.instagram.com/ghmp.cz

DOPROVODNÝ PROGRAM

Aktuální informace o dalším doprovodném programu naleznete na www.ghmp.cz.

Upozornění: V souvislosti s vývojem situace spojené s koronavirem může být ovlivněn kalendář doprovodných akcí. Změna programu vyhrazena.

Komentované prohlídky výstavy

st 15. 7., 18 h, s ředitelkou GHMP Magdalenou Juříkovou.

so 25. 7., 18 h, s kurátorkou výstavy Pavlínou Vogelovou

čt 17. 9., 18 h, s kurátorkou výstavy Pavlínou Vogelovou

út 13. 10., 18 h, s kurátorkou výstavy Pavlínou Vogelovou

Sobotní výtvarné workshopy

3. 10., 13–18 h, *Člověk a svět*, Dům U Kamenného zvonu

17. 10., 13–18 h, *Lidské fotoeseje*, Dům U Kamenného zvonu

Během interaktivních prohlídek a výtvarných workshopů se zaměříme na dílo světově uznávaného fotografa A. Kratochvíla. Upozorníme na jeho příznačný fotografický rukopis i na typické atributy jeho tvorby a její stěžejní témata. Přiblížíme si aspekty černobílé fotografie, se kterou výhradně pracuje, její světelné schopnosti, variace tonality, kontrastu a jasů. Autor ve své tvorbě zároveň uplatňuje účinek obraznosti abstrakce a cílené neostrosti, vyvolávající v obraze jistý pohyb, napětí a dynamiku. Tyto vlastnosti využívá k vyjádření imaginativní roviny naší reality, fantazie, snu, ale i skutečnosti atmosféry lidských životů v různorodých životních podmínkách. Jeho fotoeseje tak reportážně pronikají do palčivých celospolečenských témat současnosti, jako jsou válečné, ekologické, přírodní i lidské katastrofy. Ve výtvarných reflexích se zaměříme na autorovo téma fotografických portrétů umělců, herců, tanečníků, známých celebrit spolu s neznámými tvářemi z nejrůznějších koutů světa a rozmanitých prostředí. Vytvoříme koláže a fotomontáže, ve kterých budeme zasazovat vybrané postavy do rozdílných scénérií a míst, doplňovat je krátkým komentářem a příběhem. Na výsledných dílech budeme pozorovat a vzájemně porovnávat posuny a proměny vizuální atmosféry. Tento princip tvorby uplatníme i na kolážích, tematicky zaměřených na člověka a jeho vztah k přírodě.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

(Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci)

čt 23. 7., 15–18 h, *Dokument ve fotografii I*

pá 24. 7., 15–18 h, *Dokument ve fotografii II*

ne 26. 7., 15–18 h, *Dokument ve fotografii III*

Podněty k výtvarným workshopům budou vycházet z umělecké činnosti českého fotografa Antonína Kratochvíla, kdy se zaměříme na téma archivu nebo deníku z oblasti fotografické tvorby. Pozornost budeme soustředit na dokument vlastních životních okamžiků, který budeme zpracovávat jako rodinné portréty, reportáž z cest nebo jako fotografickou esej. Během výtvarné dílny se budeme věnovat základům knižní vazby nebo experimentální práci s papírem.

Mimořádná akce

so 5. 9., 10 h, komentovaná prohlídka výstavy pro členy Asociace výtvarných pedagogů + výtvarný workshop

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakt: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Kromě výše zmíněných akcí budou probíhat i další edukační aktivity zaměřené na ostatní cílové skupiny, jako jsou například znevýhodnění návštěvníci nebo rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.